

Jo Baer – Lynda Benglis – Jutta Koether

Triotentoonstelling

10/6 – 4/10/2009

Jutta Koether

In de Oudbouw van het Van Abbemuseum is van 20 juni tot en met 4 oktober 2009 de Triotentoonstelling *Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether* te zien. Het is de vierde keer dat het Van Abbemuseum een dergelijke Triotentoonstelling organiseert, dit keer met solopresentaties van drie generaties kunstenaars: Jo Baer (1929), Lynda Benglis (1941) en Jutta Koether (1958). Wat hen bindt is hun keuze voor 'het schilderen'. Niet het pure schilderen, de niet-verhalende en alleen aan zichzelf refererende schilderkunst, maar een kunstkritische evaluatie van het fenomeen schilderen. In de tien zalen van de monumentale Oudbouw behandelen Baer, Benglis en Koether vanuit verschillende gezichtspunten onderdelen uit de geschiedenis en de huidige praktijk van de schilderkunst. De tentoonstelling in het Van Abbemuseum maakt al snel duidelijk dat zij niet alleen met het medium schilderkunst de schilderkunstige traditie tarten. Vanaf midden jaren zestig tot het heden hanteren de kunstenaars een scala aan media – als video, sculpturen, installaties en teksten - en doen dit ieder op een eigen manier. Deze Triotentoonstelling belicht ieder individueel oeuvre, terwijl de bezoeker tegelijkertijd de potentiële verbanden tussen de posities van de kunstenaars kan verkennen.

Jutta Koether is meer dan alleen een schilder, zij is ook performancekunstenaar, muzikant, schrijver en criticus. Binnen de schilderkunst is zij eveneens veelzijdig met haar gebruik van doorschijnende kleurvelden, haar expressieve penseelvoering, dreigende zwarte landschappen en het gebruik van de vrouwelijke vorm. Ook maakt ze gebruik van poëzie, songteksten en beelden uit zowel de kunstgeschiedenis als de populaire cultuur. Haar werk wisselt van uitbundige visuele ervaringen tot geestige, vileine kritiek op de esthetiek.

Multifunctioneel medium

'I choose everything' ('Ik kies alles'), Jutta Koether, 1997.

Jutta Koether (Keulen, 1958, woont en werkt in New York) is actief in de schilderkunst, performance, muziek en kunstkritiek.

Deze solopresentatie in het Van Abbemuseum brengt een reeks recente schilderijen samen die ze in 2008 en 2009 maakte. Jutta Koether onderzoekt het medium schilderen door haar werk in installaties te plaatsen, alsof ze een dialoog met elkaar aangaan. Op deze manier, zegt ze zelf, maakt ze *'...Iverenigbaar wat niet bij elkaar hoort'*. Ze onderzoekt de relatie tussen het landschapsgenre en het idee van een toneel, tussen schilderij en vertoning.

Jutta Koether, *Incarnation Found Identified Executed*, 2008. Courtesy Galerie Daniel Buchholz, Cologne/Berlin

In deze tentoonstelling werkt de kunstenaar met een reeks schermen waarop de werken zijn opgehangen en in sommige gevallen met theaterverlichting. Op deze manier wordt de bezoeker zich nadrukkelijk bewust van zijn eigen aanwezigheid als hij door het werk loopt en het bekijkt.

Met verwijzing naar de museumarchitectuur van Lina Bo Bardi, de Braziliaanse architect die in de jaren zestig ophangsystemen van glazen panelen ontwikkelde, creëert Koether in twee zalen van de oudbouw in het Van Abbemuseum haar eigen ophangstelsel van transparante glaswanden. De bezoeker kan letterlijk heen en weer schakelen tussen de dramatische zwarte tafereels van de glasschilderijen, bijvoorbeeld de serie *The Necessity of Multiple Inconsistent Fantasies* (2008) en een groep krachtige rode landschappen, zoals *Incarnation Found Identified Executed* (2008). Laatstgenoemde is een serie van werken die Koether zelf 'bruised Cézannes' noemt. Deze serie bestaat uit een groep 'schilderen-op-nummer' stillevens waarvan zij landschappen maakt. Hierdoor worden alle verwijzingen instabiel en vloeien samen tot iets nieuws, dat zij voor de kijker onmiskenbaar tastbaar maakt.

Schilderen en muziek

Zowel de esthetische als de inhoudelijke aspecten van Koethers werk verwijzen naar zaken buiten het schilderen: literatuur, muziek en populaire cultuur. Deze tentoonstelling bevat ook twee werken uit de door

Koether ontwikkelde serie 'Sovereign Women'. In het Van Abbemuseum toont zij *The Soul between Heaven and Hell 2 (picture after an image of Maria Callas on stage)* (2008) en *Souveraine (picture after an image of Kylie Minogue on stage, from the KSTA)* (2008).

Jutta Koether, *The Necessity of Multiple Inconsistent Fantasies #13*, 2008. Courtesy Galerie Daniel Buchholz, Cologne/Berlin

Schilderen en mythologie

In de centrale zaal stelt Koether één enkel schilderij tentoon, deze is bevestigd op zijn eigen muur en is getiteld *Hot Rod (after Poussin)* (2009). Het is een remake door de kunstenaar, schaal één op één, van Poussins *Landscape with Pyramus and Thisbe* (1651). Het schilderij wordt extra verlicht door een klassieke theaterspot, die reageert met het iriserende oppervlak van het schilderij. De remake is een verbeelding van het verhaal van Ovidius over Pyramus en Thisbe, een zeer populair onderwerp in de schilderkunst van na de Renaissance. De geliefden, die van hun ouders niet mogen trouwen, spreken af elkaar op een nacht heimelijk te ontmoeten bij een bron. Thisbe arriveert als eerste, maar terwijl ze zit te wachten komt een leeuw, die net een prooi heeft gedood, haar dorst lessen, haar kaken druipend van het bloed. Thisbe vlucht, maar verliest in de haast haar mantel, die vervolgens door het beest aan flarden wordt gescheurd. Als Pyramus arriveert en het bebloede kledingstuk ontdekt, is hij ervan overtuigd dat het ergste is gebeurd. Hij geeft zichzelf de schuld van de vermeende dood van zijn geliefde en stort zich in zijn zwaard. Als Thisbe terugkeert en haar geliefde stervend aantreft, pakt ze zijn zwaard en stort zich erin. Dit verhaal werd zeer populair in de schilderkunst van na de Renaissance. Curator John Kesley van Reena Spaulings in New York verklaart dit nieuwe werk als volgt: *"In Koethers werk is vaak sprake van een toe-eigening en vervorming van*

mannelijke meesters als Manet en Cézanne. Haar recente ontmoeting met Poussin – via T.J. Clarks studie 'The Sight of Death' – is uitgegroeid tot een experimentele beweging tussen lezen en schilderen, een verkenning van de relaties tussen taal en beelden (en hun wederzijdse mishandeling)."

Jutta Koether, *Hot Rod (after Poussin)*, 2009. Courtesy Reena Spaulings, New York. Foto Farzad Owrang.

Conservator

De tentoonstelling van Jutta Koether, onderdeel van de Triotentoonstelling *Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether*, is samengesteld door Annie Fletcher.

Blend special Times 3 - Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether

In samenwerking met Blend magazine wordt een speciale uitgave verwezenlijkt waarbij het idee van een traditionele tentoonstellingscatalogus naar een hoger plan wordt getild. In plaats van een resumé van het tentoongestelde werk van de kunstenaars, staat de uitgave in het teken van speciaal vervaardigde interviews, fotoshoots en kunstwerken geïnspireerd door het oeuvre van het drietal. De speciale uitgave is te koop vanaf de opening en tijdens de expositie. Ook is de uitgave los verkrijgbaar in de winkel. Verkoopprijs €5,95

Van Abbemuseum

Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag 11.00–17.00 uur

Donderdag 11.00-17.00 uur

Op donderdagen is het museum geopend tot 21.00 uur en is de toegang gratis vanaf 17.00 uur.

Toegang

Volwassenen: € 8,50

Groepen van 15 of meer, 65 plussers: € 6

Studenten, CJP houders: € 4

donderdagavond van 17.00-21.00: gratis toegang (t/m 31/10/09)

Kijk voor meer informatie op www.vanabbemuseum.nl

Voor redactie

Meer informatie en afbeeldingen kunnen worden gedownload op:

www.vanabbemuseum.nl/press

Of neem contact op met:

Ilse Cornelis, Marketing & Communicatie

tel: +31 (0)40 238 1019

mob: + 31 (0)6 12995794

i.cornelis@vanabbemuseum.nl